

AN-HA-BAO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUOCNGO DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG - Boulevard Delanoue - Cantho

PHẠM-KY-XUONG
CHU-BET

Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gởi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. Đỗ-ván-Y

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
luôn, hẳn-quản lấy làm
thâm cảm.

BỘ-VAN-Y
TỔNG-LÝ

Giá bán nhứt trình
AN-HA
Trọn năm.....8400
Sáu tháng.....4 00

Giá bán riêng nhứt
trình L'APPEL
Trọn năm.....6400
Sáu tháng.....4 00

Giá bán chung hai bên
Trọn năm.....10400
Sáu tháng.....6 00

Luận về cuộc

THƯƠNG-MẠI XỨ NAMKỲ

(TIẾP THEO)

Hôm nay tôi đã luận chung về cuộc
thương-mại xứ Namkỳ, nay tôi xin phân
ra từ khoản mà luận.

Vì làm sao mà người ANNAM KHÔNG ĐƯỢC
CHÍNH PHẢI LÀM CÁCH NÀO?

Và chính nghĩa mà chính là nghề cách
thực này, vì tiệm buôn của khách nhiều
nên mỗi khi có hàng vào mới lập ra
hoặc mới chế tạo một món hàng hóa
nào thì họ đã xin làm má-chính và lãnh
đi bán cho các bạn hàng của họ, còn
người ANNAM mình tiệm buôn thì nếu
vào hàng xin đứng làm má-chính thì biết
đam hàng hóa mà bán cho ai?

Ấy vậy muốn làm má-chính thì người
ta đóng cho hàng một số tiền thế chươg
(garantie) hoặc người ta cây một tiệm
buôn nào đứng bảo lãnh (caution-
xin làm phụ với một người má-chính nào
hoặc buôn toa (bon pour) hoặc đi đôi
nền (encaisser) lần lần biết món nào bán
chạy, biết người bán hàng nào buôn bán
gỏi, có thể trả đổi số tiền mình bán chịu
cao họ, biết bán kém món nào không
chạy chung với món hàng người ta
tương mua, biết chế tạo kiểu mới.
Những người má-chính biết nhiều thứ
tiếng nên đi dạo thiếp; lại mỗi khi có
dám tiếp coi thì người ta thường dự cho
bớt một bạn hàng; nhiều khi người ta
dám tố trước mà dãi nhữg chủ tiệm
lớn. Vậy nên đến khi ra làm má-chính
người ta quera biết nhiều mới có thể lãnh
hàng hóa mà bán mau hết.

Bởi cố nào mà chính không bán chịu hàng
hóa cho ANNAM?

Nếu nói má-chính không bán chịu hàng
hóa cho ANNAM thì làm. Người ta cũng
bán vậy, song vì người ANNAM hay thất
lời ước. Lúc ký trả tiền họ mai bán
mặt chứ không trả đúng ngày như người
khách vậy, nên người ta gọi khách buôn
bán thật thà đáng (probité com-
merciale).

Có nhiều tiệm khách, chưa tới ngày
ký trả thì họ đã đem tiền trả trước cho
hàng, vậy nên các hàng đều tin cậy họ
lắm.

Song họ cũng có tài năng chỉ mà làm
v y được. Như bởi tiệm họ nhiều lợi
hơn các nhà, nên gần đây họ trả
tiền, nên họ không có đồ thì họ tạm
tiệm khác hoặc làm bày bán một ngày
rồi họ đem hàng hóa đến đó gởi làm
thế chươg.

Tiền trả cho hàng rồi thì họ bỏ hàng
thêm xấp xỉ xấp xỉ bán chia nhau mà bán.

Này vào ANNAM buôn bán đóng đảo
như khà h và các tiệm liên lạc nhau, thì
gọi là làm như họ cũng được vậy.

Xin đóng hàng lưu ý, muốn buôn bán
phải giữ chữ tín cậy. Nếu đến ngày
hàng mà mình không trả thì hàng có dấu
má trả cho chủ nhà; mà trả cho chủ nhà
làm thế đó thì tiệm cái có tiền dấu xây
vô xảy ra, á là phải n: A.

Hai khách bày ra nhà xét (recette)
chẳng phải đã dùng chén rượu chén
trà, ca xan đờn đi b, họ đi là bởi thế.
Ấy là một chỗ để cho những má-chính và
tào-kẻ nhúm lại trước mua vui sau bán
tào việc buôn bán cho biết nhau món
nào đi, món nào bán, hoặc món nào lên
là cũng là xuống giá, rồi thông đồng
cho các tiệm cứ giá định mà bán lên.

Ti như trong cơn Âu-châu binh cách,
có một chiếc tàu chiến, họ hỏi họ coi
lau ấy chờ những vật chi; nghe rằng tàu
ấy chờ sửa bù nhiều lắm, nên họ đi rồi
đi.

Có nhiều khi hàng hóa bán không
chạy, thì như rượu cô-nhắc (cognac) họ
sợ để lâu hư và nên trong hàng có chờ
qua một trăm thùng, mấy tiệm buôn
lớn chung đều vào lại mua mả hết
về trữ lại làm cho phát giá lên mà bán
rượu cô-nhắc họ chờ hết lớn rồi.

Còn nói chi đến việc mua thì họ có
dại gì mà mua nặc.

Sớm mai họ đi một lượt năm bảy
anh chủ tiệm vào hàng, giằng nhau trả
mỗi người một thứ hàng hóa khác nhau
chờ chẳng phải như mình năm bảy
người giằng một món làm cho hết giá
cao; như vậy chủ hàng có thể gì bán
mất được. Mua về rồi họ mới phân đồ
nhau chia ra mà bán.

Ấy vậy hàng hóa lên giá xuống giá
tại nơi họ bày ra, trừ ra một hai khi
hàng hết hoặc tiêu quan sát, mà ít khi
có như vậy lắm.

Vậy thì người ANNAM mình muốn
buôn bán cho khá thì cần phải đi dò
giá và phải biết cho nhiều chỗ mua nơi
Shigoh-Cherlon cũng báo Pháp-quốc
mà x: sinh giá cả, phải biết trao chất,
xây trả đúng tiền cho họ (p: nter)
mới có lợi n: A.

Buôn bán chẳng phải biết có động
mà thôi, phải biết vận động hàng hóa
cửa (faire m: uo nester les affaires).

Ti như năm vào buôn bán ở Am, họ
chung một tiệm năm họ đóng rồi
xin phép nhà nước lập ra là n: A, là
kia như là là Đức-Kuon, Từ cùng là
là kia là họ như là là Trung-hoa Các-
mang, v. v. làm cho thiên họ đi chơi
đông đảo; như vậy họ bán khá hơn
nhảy thường xấp năm xấp bảy; họ lớn
trước năm họ đóng rồi thì tiền của AN-
NAM làm x: cả tháng đem đó trả vào
bầu-bao của họ hết.

Tho tín vãng lai

Mừng gồm cho thương giới
nước ta

Cher Monsieur Đô-đại-Nhập
Tóng lý An-Hà-Báo (Cantho)
Kính ngài,

Tôi rất cảm-củ h và kính phục ngài,
chẳng lẽ sao-lam nhọc sức, dọn ra quyển
sách để ra cho người ta học, người ta
muốn ra mua báo; quyển sách ngài ra
lúc này, thiệt là bực thời và quý-hóa
lắm thay!

Cũng như vậy, giúp ích cho người
mới ra lập tiệm mà thôi; chính như hiện
nay, có nhiều ông chủ tiệm, cũng là
người ít học, mà động xem quyển sách
này, thiệt là hay lắm! Những người
chưa ra mua báo, coi hiệu sách cuốn
sách này, cũng đem bỏ vốn ra lập tiệm
và buôn hiệp; vì thấy đều lợi hại và việc
phải chăng trong nghề buôn ít nhiều
rồi.

Tôi mới lãnh 10 cuốn sách về, mà
bán gần hết, cúi xin ngài vui lòng gởi
Contre Remboursement cho tôi mua 10

Lê-Mai, đến thủ

PHÒNG VĂN QUAN LỤC-SỰ NOTAIRE
ANDRÉ ACHARD TẠI CANTHO

LỜI RAO

Định ngày 21 Juin
1924, tám giờ ban mai,
nơi Phòng-văn quan
Lục sự Notaire André
Achard tại Cantho, sẽ
giào giá bán hai lô đất,
chừng 20 mẫu số 150 và
151 của Lâm-văn-Tự,
tọa lạc tại làng Phong-
Thanh (Báclieu), gần mé
"kinh quan-lộ".

Ra giá 1200\$00.
Ai trả cao giá hơn hết
thì được mua.

Ai muốn hỏi đến chi
xin đến nơi Phòng-văn
quan Lục-sự Tòa sơ
Cantho

Còn nói gì nữa nữa nữa như là tiệm
cơm, q: ăn rượu, họ cũng đi dò biết
trước hoặc từ nào ngày lễ, hoặc nhóm
cái phố đông hầu lễ, hoặc có việc chi
như đầu xấp lư, như dân nhóm đông
đạo tại châu-thành thì họ đã sắp đặt
sống sang mua nhiều hơn ngày thường
rồi bán cũng hết vậy.

(Còn nữa)

HYUNG-THANH-KHOE
Thương-mại công-nghệ học-đường
Cholon

Nghĩ một kỹ

Thứ năm tuần rồi 29 Mai năm ngày
là Ascension, nhà in nghĩ, hẳn quán
không xuất bản được, nên cáo lỗi nghĩ
một kỹ, xin chờ Độc-giả niệm tình
miếng nghĩ.

An-Hà

Savon den hiệu con lóng
Dầu Essence de menthe Lỗ Tiên
mà dùng.

Tối nhất trong cõi Đông-Pháp.
Hải Vực Công-ty Sài-gon.

Savon den hiệu con lóng là savon Mặt
xay thiệp, thiệt tốt, cứng, bọt nhiều, ít
hao, ngửi rất, không mảy m, tắm
và giặt đồ ngửi ghê.

GOVERNEMENT DE LA COCHINCHINE

Province de Bentre

Avis d'Adjudication

Lieu, date et heures de l'Adjudication:
Inspection de

1. - Fourniture de rations de vivres
aux prisonniers pendant le 2me semes-
tre de l'année 1924.

Importance approximative: 4.000\$00

Cautionnements provisoire

et définitif: 100\$ et 1200\$

2. - Fourniture d'aliments aux élèves
de l'Internat primaire de Bentre, pendant
le 2me semestre de l'année 1924.

Importance approximative: 1.500\$00

Cautionnements provisoire

et définitif: 38\$ et 500\$

Bureaux où les cahiers des charges
peuvent être consultés: Inspection de
Bentre et 4me Bureau du Gouvernement
local à Saigon.

Bentre, le 9 Mai 1924

L'Administrateur, Chef de province

PROVINCE DE CANTHO

Avis d'Adjudication

Lien date et heures de l'Adjudication: Bu-
reaux de l'Inspection de Cantho, le 16 Juin 1924
à neuf heures.

OBJET DE LA FOURNITURE	IMPORTANCE CAUTIONNEMENTS	APPROXIMATIVE PROVISOIRE	DEFINITIF
Aliments nécessaires à la nourriture des élèves de l'Internat.....	10.000\$00	250\$00	3.000\$00
Nourriture des prisonniers.....	6.000\$00	150\$00	1.800\$00

Bureaux où le marché peut être consulté: Bu-
reaux de l'Inspection de Cantho et 4me bureau du
Gouvernement à Saigon.

Cantho, le 7 Mai 1924.

L'Administrateur

Trung-châu

lữ quán

(HOTEL CENTRAL)

Kính trình Lục-châu quý khách rõ:
Ngày 1er Janvier 1924 rồi đây, chúng
tôi có mở một nhà khách-sang biệt
lạ: Trung-Châu lữ-quán.

Nhà này có. Nhà ngủ chúng tôi: Cầu-trời
sạch sẽ, ở nhâm chỗ thanh vắng, êm dịu
và trông vào trung ương châu thành.

Phòng thì rộng-rãi, mát-mở, nhà tiêu
nhà tắm, nhà bếp tuy đều tinh-khiết,
văn-vang; giường nằm, drap, chũng là
khăn bàn áo gối trong phòng thường
giữ-gìn sạch sẽ. Lại trong mỗi phòng
có đặt ống dẫn nước cho tiện bề qui
khách rửa ráy. Phía sau có chỗ để xe
bơi.

Phòng chúng tôi làm thiệt là kỹ
lượng, quý vị hành khách đến ở sẽ
được mọi bề thuận tiện, tường không
dầu bằng. Xin quý khách đến ở một
lần thì rõ.

Ai muốn mua gạch
ngói thương hạng và

Xin gởi thơ cho Mon-
sieur Đặng - văn - Chiền
Tràon

Xin đọc lại

Báo An-Hà ký rồi đây trong bài
"Một vài cái ích lợi về sự đức hạnh
của con người" có vài câu do: ngữ
bức quá không hiểu là vì án công vô ý
sắp lộn sót không đủ câu nên xin khán
qua, đọc lại.

Nơi hàng thứ 29: Ấy đó là diện phụ.
Xin đọc lại là: Ấy đó là diện phúc

(chữ âm bất phụ)
Nơi hàng thứ 93: Vì chúng người
ta gọi mình là lớn là trên,

Xin đọc lại là: Vì những người như
vậy có một cái ý kiến là: họ làm nên
mới muốn cho người ta coi mình là
lớn là trên.

CÁO BẠCH

Kính mời quý khách dạo chơi, tôi mới dọn một tiệm tại đường kinh-lập, gần nhà hàng l'ouest bán đủ các thứ hàng màu, hàng tây, hàng nhũ-bôn, hàng bombay, như là các món hàng tây, satin tây, lụa tây, lụa soạn tây, hàng lụa-kỳ, dù và các món khác nữa.

Quý khách có dịp ghé lại tiệm tôi coi chơi cho biết, tiệm này cũng bán si, bán lẻ giá như Saigon.

Nay kính,
REWACHAND VERUMAL
Commerçant Bombay
12, BOULEVARD SAINTENOT
CANTHO

VIỆT NAM Thanh niên hội

Chú nhứt vừa rồi, hội V. N. T. N. đã hội họp đàm đạo về "Các hạng người trong xã hội" từ 7 giờ rưỡi đến 10 giờ tối. Đầu bài thì ông Lê-phạm-Tuân khai giảng rất là thú vị kỳ-rang. Chương trình người thanh-niên dự cuộc này, là phần nhứt tranh luận nóng-nhiệt lắm. Sự tóm tắt kết-luận của bài thì tôi ra rằng ở trong thế gian không có bình đẳng và ở trong xã-hội, nước ngoài, có trật tự, thì mỗi người phải có bổn phận mà ở vào cái địa-vị xứng đáng với tài năng mình. Hay có sự mở-mang luân lý là có thể san đều được các sự bất bình, nghĩa là trừ-khử cái bất bình đẳng, cái lòng ích kỷ, cái tính kiêu-bãnh, cái bụng tham lam của mỗi người được. Lòng người còn bác-âm, thì chưa thể nào hi-vọng về những sự hòa động có chỉ đổi thay nhân-vật mà không đổi thay tính-thể và nết-nết đầu lại một cách ngu-dần dần dần cho ta xem những sự kinh nghiệm đã thâm niên như nhứt-loại rầy thời. Vậy nếu chỉ nhờ sự học-thức mới mang trí-tuệ tâm hồn người ta và sự thực hành các nề nếp kỷ luật thì ai mà rồi ra ta giải-

GARAGE TRẦN-DAT-NGHĨA

Cantho - Cochinchine

SỬA CÁC THỦ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy, máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, v.v.v.

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Cứ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiện Singer và xe kéo mới.

Đầu hơi, đầu xăng. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy v.v.v.

Lãnh làm sườn nhà và hàng rào sắt.

Tại hãng có sẵn xe hơi để cho mượn đi chơi, cũng bao đi xe. Giá định nói luôn luôn.

cùng là to đem cho quốc gia hiện tại tính ghen tương của nhân thế, chứ chẳng phải là ta phải đổ được sự phân đẳng không phải ở các cái địa vị này khác cấp độ, vì sự ấy gốc ở lòng kiêu-ngạo và cần, tôi-trọng mà sinh ra đây.

CÁO BẠCH

Kia nơi góc đường Thới-Bình và Tổng-Đốc-Phương. Chỗ này là chỗ địa-vị lớn có một cảnh lầu chôn hóm, cao vọt vọt, chắc ai xem thấy cũng bồi thán rằng lầu ấy do làm chi? Vậy tôi xin phân cho quý khách biết: Nơi vì nơi châu thành Saigon-Ct lớn chẳng thiếu cái là khách-sạn, song chưa đủ cho quý khách Lưu-châu rộng nơi tạm nghỉ, nên tôi mới nghĩ ý lập ra một cái nhà hàng, lầu dưới bán đủ các thứ rượu trên lầu hai tầng phòng ngủ hiệu là Tân-Long Lữ-Quán.

Nếu nói rằng Tân-Long Lữ-Quán phòng ưn khiết, rộng rãi đẹp theo vệ-sinh, cất theo kiểu Âu-châu thiệt là lời nói diêm xai; nào là giường mềm, mền, nệm đều là toà hảo, có boy sai khiếm, có chuẩn kêu kẻ lầy lùng.

Tầng chót lát gạch bóng trắng có nơi quý khách đứng ngắm trời chiều. Vậy xin Lưu-Châu (tức-Vị) niệm tình đồng bang, thừa lúc đến Chỗ này ghé đây tạm nghỉ thì tôi rất hậu tình cảm.

Tân-Long Lữ-Quán

312 Rue des Marins - CHOLON

M. KHAU-PHUC, Propriétaire

HOTEL de CHOLON

Chambres meublées avec tout le Confort Moderne

ANGLE RUES DES MARINS ET TONG-BO, PHUONG, CHOLON

飛馬煙枝

飛馬煙枝

Lời rao

Hãy hút thuốc hiệu con ngựa "DRAGON" là một thứ thuốc rất ngon, có mùi thơm buồm con ngựa làm tại xứ ALGER. Ròng thứ thuốc tốt, không pha lộn với các thứ khác.

Đã lâu rồi người ta ưa hút nó hơn các hiệu khác, nhưng mà có một h i tính trong Lưu-Châu chưa dùng đến, cho nên tôi hết lòng muốn làm sao cho Quý-khách các nơi dùng thứ thuốc con ngựa thì sẽ biết thuốc rất ngon.

Hễ dùng thuốc con ngựa thì có khi dùng một miếng giấy nhỏ trong bao thuốc 20 điếu thì mau đến Tầng Đích-Tem, đường Bắc-Lợi-Quốc, Saigon mà lãnh thưởng tùy theo món đồ đã chỉ rõ trong giấy ấy.

Xin Quý-Khách hãy kiểm mua thuốc con ngựa mà hút thì sẽ biết ngon và may gặp lãnh thưởng đáng kể hay là nhiều gói thuốc v.v.v.

AVIS

NE FUMEZ QUE LES CIGARETTES DRAGON: ce sont les seules qui soient bonnes, agréables au goût et ne s'échangent jamais la Elles proviennent d'Alger. Pour leur fabrication on emploie que du tabac pur, sans mélange avec d'autres matières.

Depuis longtemps, on les préfère aux autres cigarettes, seulement il existe quelques provinces où elles ne sont pas encore très connues. Nous nous efforçons donc de faire tout notre possible qu'on sache que les seules cigarettes qui soient bonnes sont les cigarettes Dragon.

Dans ce but nous avons fait introduire dans un certain nombre d'étuis de 20 cigarettes de petits papiers donnant droit à de fort jolies primes. Celui qui a la chance de trouver un de ces « Bons » n'a qu'à se présenter chez M. Heilmann & Co. Quai de Bel. Ique, Saigon pour obtenir l'objet y indiqué.

Il n'est pas besoin d'acheter des cigarettes Dragon, vous constaterez qu'elles sont délicieuses et peut-être la chance vous favorisera et vous aurez en même temps droit à une jolie montre ou un certain nombre de paquets de cigarettes et.

Xưởng thợ mộc chạm và càn

Sáng tạo năm 1900

M. Michel Nguyễn-hiệp-Hòa

Xưởng chánh tại Lathieu (Thủđầumộ) quai E. Outrey

TIỆM NGÁNH:

- 1° - Tại Mytho đường mé sông, nơi bến tàu và xe hơi
- 2° - Tại Cantho, đường mé sông, ngay cầu tàu có khách-tru
- 3° - Tại Travinh, đường cái, gần phố ở ngay cửa Tòa-Bố

Xưởng này có đóng sẵn đồ thờ bàn, ghế, tủ, v.v. đều dùng toàn cây danh mộc như: Trắc, Cẩm-Lai và Gô; tán chế theo kiểu kiến trúc, thợ làm thật tinh-xảo không hề giả dối. Đã bấy lâu danh tiếng được chư quý vị bảo gia khen ngợi. Muốn tiện đường cho quý khách nên Xưởng tôi đã lập châu tại Mytho, Cantho và Travinh để trừ báo thù các món của xưởng tôi; làm ra; lại cũng có giường đóng, giường sắc, tủ sắc. Đồ đóng như: Lư, chén, mâm, lục-biên, nhiều hạng, đóng chế rất đẹp. Đồ chạm và tiện như: Chén, đĩa, khay, kỷ, đài, biển, đèn, tranh thờ, v.v....

Kính mời quý khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp ước và hồi âm liền.

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được 500.000 quan

Mua một cái trái đơn của Công-ty PANAMA, có rút số để buôn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi năm phải nộp 240 quan). Hệ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái đơn mà riêng mình được quyền sở hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái đơn trúng số về là nào thì mình được lãnh nguyên số tiền là ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một số từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì hướ lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, cộng chung mấy số trúng được cả thảy là 3 triệu quan.

Như vậy mua Trái đơn thế nào cũng, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG SỐ SAU NÀY:

130 là	500.000 quan	260 là	5.000 quan
130 là	250.000 —	1.320 là	2.000 —
260 là	100.000 —	13.200	1.000 —
260 là	10.000 —	1.700.900 trái đơn	hưởng lợi làm 400 —

Người có trái đơn được rút số mỗi năm đến khi số trái đơn rút ra thì thôi

Các số được lãnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái bản kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Còn số kê trong bản ấy đúng với cái trái đơn để lại nhà Ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bản chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn không có đến ai phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng rút 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère Marseille France R. C. MARSEILLE 6576.

GRAND ATELIER DE TAILLEUR AU CHIC TONKINOIS

LÊ-TIÊN-CHỨC

Saigon, 59, Rue Catinat, Saigon

Tiệm may đồ Y-PHUC langsa theo kiểu kiến trúc thời thiết kế. Có nhiều kiểu và màu hàng LANGSA và ANG-LÊ thiết kế như là: GARADINES, LAINAGES, DRAPERIES, FLANELLES, SERGES, TISSORS; VÀ V.V. VÀ TISSUS CAOUTCHOUTÉS và MAY ÁO MƯA. QUÍ-VỊ ở xa muốn may thử nào xin cứ gửi một bản áo có vẽ tôi sẽ làm gửi đi liền, theo cách L'ANH HÒA-GIAO NGÂN. Muốn hỏi giá và màu xin viết thư tôi cũng gửi đi ngay. Có BÀN NÓN FEUTRES NON CASQUES HANG NÚT-VE làm nhựt CAO SU, GIẤY TÂY, GIẤY HẠ và GIẾP da-lộn da kiêu Bản si và bản ló.

ĐỒ CÀN VÀ CHẠM BẮC-KY LAM

Bán và làm nhiều thứ kiểu SA-LÔNG và TỰ-đạo và cấp và CAY-GO thiết kế; làm thật tinh xảo và kỹ càng. QUÍ-VỊ lưu-châu có dịp ở SAIGON, xin mời ghé tiệm tôi coi thử, tôi sẵn lòng tiếp và hồi âm liền.

LÊ-TIÊN-CHỨC — KINH MỜI

BỐI SAO MÀ TÔI HU?

Tác giả: TRẦN-TỬ-TUÂN
(TIẾP THEO)

Má-tư thấy ý tôi còn dự-dự chưa định chắc là no, má-tư mới nói nữa: Má con lớn, tương con làm, thuốc này thuốc cho người ta chơi đây, thấy con họ đẹp-dà, muốn cưới về làm vợ; song một là vì thương con, hai nữa là không rõ động ý-tử của họ, sợ rồi gặp tay phóng tử hoàng-dàng mà làm hại cả đời con phải cực-khổ. Nay má thấy ông Huyện là vui cả, lại là học giả, ông có lòng mong cho con, thỏa như việc đang thành, thì phần số con ngày sau động sang-xướng làm.

Nghĩ má-tư nói giết lời tôi liền cười và nói rằng: quá thiệt vậy, thì con cũng nên mừng cho con có phước, nhưng con thấy ý ông này ông kia, ông cũng chẳng biết tôi đây là gái lý-lệ, tôi có học họ lưu, còn ông là người

sang cả, lẽ nào ông lại đem mình gán đưa bên họ, ông không sợ tiếng người biếm nhẽ sao há? Thế tôi biết chắc có lẽ ông quá già-bộ thương yêu dạng có bố hoa chơi cho qua buổi, rồi thì cũng bỏ ra chứ chẳng có thiệt như lời của ông đã nói đó đâu.

Má-tư lại cười nói: Con hãy tính lời má. Má đã từng tuổi này, đầu óc hai thứ đó, mỗi tư tưởng nhảm tưởng người; hừ nào lại không biết, đã mấy ai mà qua mà đáng, con ông dự biết chứ. Con nói tới tình mẹ con thì h, lâu này má đã con thế nào? Tình thâm trọng hay là bạc bẽo, con ông dự biết tuy là có bao nhiêu sự thật để con, (má nói lý mà nghe, chứ ông phải là kẻ công ra với con) chứ sự trọng tiền có kém ai mà để con vậy. Sang-hi ở nhà thì có công sinh, song phải lại má thấy con có công dưỡng vậy. Con coi má đưa nó đây (Má-tư chỉ má chỉ đóng đạo với tôi) tuy má nuôi như con

vậy, song các hữu kỳ phước, mỗi đứa có công phải tùy phận sự mà rước đưa quan khách; chứ còn phần con đây thì không ngờ; bởi má sống lòng dai con như tình mẫu-tử, không nỡ làm cho như tiết hừ-danh, tự quyết kén rể ông-sang phòng má có nương chừ khi già yếu. Má thiệt có lòng như vậy con à; Má nói có thách thân đem về nuôi. Má-tư và nói và chấp hai tay xá vài cái, miệng niệm: Nam-mô-a-di-đà-phật, má nói thiệt với con từ nay gặp ông con đến nay, tôi lấy tâm như-mi má thương hết sức chỉ quyết nuôi con; má bằng k ai ngoài cùng trời phật, cầu cho con lập được nơi thờ, hương khói, bát phạn đạo thơ; nay gặp ông ông này thiệt là trời phật linh thiêng, ở hồi khuya đây, chầu sa nó reo cùng nhà, sáng ra lại có chim khách đậu kêu trước cửa, tôi lòng má sanh-nghĩ này thiệt quả diêm-lành đã ứng ra đó.

Má-tư lại hướng lời thiết yếu, ngồi gần gần một hồi, làm cho tôi chiu lòng mà thuận theo ý Má. — Đoạn má-tư kêu tôi nằm nhỏ chái đầu gối tôi cho tôi, còn má-tư lại đặt một tờ giấy vàng vòng cho tôi đeo; thay quần áo áo xông-xui, má-tư bên ngoài thấy bà, G... và trong nói nhỏ: Xong rồi đây, thôi. Thấy làm như thừa với ông Huyện xin cho giùm tiền thưởng cho tôi trước đi.

Thấy tôi làm một gian rồi nói: Gì thế thôi đây, chưa có chỉ mà làm rộn, người ta là người tôi mất, há đi nói ngược 200\$ cứu gì hay sao, nhiều năm kia người ta còn chữa trị, ăn, hướn lại là mấy trăm đồng; người ta nói cho thì cho, chứ có ai đi nói ngược ngược năm ba lần rồi sau mà gì?

Má-tư thấy tôi gian thì nói: Tôi đã thấy ông huyện này nói: ông huyện này, người ta nói chơi mà làm một quí khách, thấy làm bộ thấy ghét (trời xua). Giờ lời má-tư tôi mới mau mau hướn trả cho ông Huyện uống. Nói ra tôi là khổ tin,

thần tôi đã lợi vô chồn này rồi, con chi ké về việc dài-dài đưa-trước; song mới lần đầu, làm thân con gái, ai ai cũng vậy; phần tôi là quê mùa, thuốc này chưa từng về buôn hương bán phấn; đây hai tay bưng có một đĩa trà, chẳng có nặng bao nhiêu, mà rung như phát rết, đến cái té h nước ở trên, cái đĩa nó cũng không yên, nhứt đĩa liền liền, nước lại rơi, lại rơi. Ông Huyện thấy vậy vội với tay tiếp lấy cái tách nước, mắt thì nhìn tôi và cười và nói: Có chi mà ké về rồi vậy đây rồi cũng quen mà... Tôi được ông Huyện bưng lên mà ông mới uống có ba hớp nước, ông hớp một hớp thì liền tôi nhả một cái, rồi để tách xuống, mắt nhìn tôi không nháy, tự như thấy coi tượng xem mình, làm cho tôi khó chịu hết sức, rồi tôi liền cười, còn giận thì không dám giận, tôi chỉ cười một tiếng, 2 tay thì cầm cái đĩa không, đứng hầu sẵn tay thì cầm cái đĩa, chờ ông mới uống hết, để tách lại đi. Tôi lại đặt đĩa đầu chào ông rồi đây lưng đi ngay vô phòng....

Còn nữa

